

Mina språkstudier

Jag har alltid varit intresserad av språk. Jag har pluggat engelska, svenska, spanska, tyska, arabiska och franska. Jag älskar att lära mig nya ord och grammatik för att jag kan förstå och bli förstådd på ett annat språk. Men jag vet att det är inte så som de flesta tycker. Om du frågar vem som helst i mitt gymnasium, skulle de antagligen svara att de inte är speciellt intresserade av att lära sig språk. Engelska är ju vanligen helt okej, men svenska då? Eller något som franska? "Nej tack!" skulle de flesta svara. Så vad är det som jag tycker är så speciellt hos språk? Varför vill jag kunna tala andra språk än bara finska? Vad är det som lockar?

Jag tycker att kunna tala språk ger otroligt mycket. Enligt min åsikt pluggar man aldrig i onödan, utan att plugga är alltid något nyttigt. Genom att lära sig ett nytt språk lär man sig också att tänka från ett oliktperspektiv. Till exempel, det finns löjligt många ord i engelska, och man märker att det inte alltid finns en ersättare för något ord på finska. Men innan jag började studera engelska, behövde jag inte sådana ersättare, för att jag tänkte på ett visst sätt, ett sätt som jag hade lärt mig att tänka sedan barndom och som kom med att tala finska. Det var som ett standardval man hade i hjärnan. Men genom att lära sig ett nytt språk och alla dess nya egenskaper upptäcker man nya betydelser och låser upp nya tankar.

Att låsa upp saker slutar inte med att tänka oliktperspektiv. Man kan inte lämna Finland om man inte kan andra språk. "Okej, men jag ska ändå bo här hela livet", svarar någon. Men verkligheten är att man inte heller kan fly andra språk här. En ganska stor del av finländare talar inte finska. Man förlorar många möjligheter om man vill vara envis och inte studera ett nytt språk. Tänk om din sjukeälskling är svenskspråkig och hen inte heller kan tala engelska eller finska? Aj då. Och nu är du arbetslös och hittar äntligen ett drömjobb, men det krävs att man kan grundkunskaper i svenska. Du orkade aldrig lära dig dem i skolan, så du kan inte söka. Utan språkkunskaper finns det många dörrar som du aldrig kommer att ha nycklarna att öppna.

"Hej! Ni är svenska, har jag rätt? Vi är finländare." "Nej men vad kul, vad gör ni i Indien?" Små ögonblick som det här – vilket ledde till en härlig konversation i mitten av det heta Chennai – skulle inte hända utan språk. Om du lär dig ett språk, får du en hel del av nya människor du kan ha en kontakt med. Du kan råka höra en diskussion i tunnelbanan och gå med: "Hej, ursäkta men faktiskt sade Marin inte det, det handlade om skatt, inte om katter!" Eller kanske råkar en säljare höra dig tala franska i butiken och ger dig en rabatt, för att han är från Marocko. Vi hittar nya människor att umgås med och dela delar av vårt liv med genom ett gemensamt språk. Språket enar oss. Vi kan höra skvaller på gatan och läsa rubriker i butiken, och på så sätt vara medveten om vår omgivning – en förutsättning för att vara en aktiv medborgare.

Jag är en av dem som tycker att man lär sig att förstå kulturen genom språket. Man kan äta sushi, men om man inte kan ha en autentisk konversation med en japan, så förstår man inte den japanska kulturen. Man kan lyssna på k-pop med sångtexter översatt till engelska, men om man inte lär sig varför man bygger meningar som man gör i koreanska, förstår man aldrig den koreanska kulturen. Det stämmer med allt. Om du verkligen vill förstå, måste du upptäcka det som ligger på bakgrunden, det som man kanske inte säger högt. För att utan språket skulle kulturen vara helt tom. Tänk om du inte kunde tala med en annan finländare på finska. Om du inte kunde

gå till kommentarerna på Youtube och skriva "Torilla tavataan!" bara för att videon handlade om Finland. Om du inte kunde fira efter en intensiv hockeymatch och skrika på finska. Om du inte kunde skriva "äiti" till dina kontakter i din mobil. Det skulle kännas som att den finska kulturen inte existerade. Någon från ett annat land borde lära sig finska eller svenska för att helt och hållet vara en del av den finska kulturen. För dessa små saker är precis dem som definierar vår kultur.

Att kunna språk öppnar också många möjligheter med arbete, och det har jag redan fått märka. I somras jobbade jag som en kyrkoguide: de som intervjuade mig frågade några frågor på svenska, och för att jag kunde – och vågade - tala lite, även om det inte var precis korrekt, var en av orsaker för att jag blev vald. Och för att jag hade sagt att jag kan svenska, så tänkte kunderna också, förstås. En gång ville en svenskspråkig präst veta var kyrkvaktmästaren var. Jag var lite förvirrad, för "kyrkvaktmästare" är inte ett vanligt ord som man lär sig i skolan. Så jag förstod inte riktigt vad han menade, men med hjälp av min svenska och hans finska, kunde vi hitta svaret tillsammans. Och vi både lärde oss nya ord.

I framtiden ska jag fortsätta med språkstudier, för att jag har en dröm om att vara diplomat. Det som krävs i Finland är att man måste kunna tala fyra språk. Utan mina språkkunskaper skulle jag aldrig kunna söka till jobbet. Och även om det hände att jag inte längre skulle vilja vara en diplomat i framtiden, kan språkkunskaper fortfarande låsa upp arbetsmöjligheter: om jag inte hittar ett bra jobb här i Finland, så varför inte söka jobb i Sverige? Eller i Frankrike eller USA. Det finns så många dörrar jag kan gå igenom, bara för att jag kan språk.

När man lär sig nya språk, verkar världen mycket större. Man lär sig om nya kulturer genom att tala med folk, läsa böcker och titta på tv. Man kan få nya vänner som man inte skulle ha kunnat umgås med på sitt modersmål. Men att lära sig språk måste inte vara något som man har nytta av efter många år av studier, en resa till ett annat land eller ett prestigefyllt jobb i 2030. Egentligen märker man nya saker hela tiden: "Hej, jag förstod precis en mem på svenska!" utropade min kompis en gång. Att jag kunde läsa kommentarerna på Youtube på franska – efter bara ett år av studier i språket - är något som jag själv har märkt. Att lära sig språk är också belönande i vardagliga situationer, om man anstränger sig lite och ger en chans för nya möjligheter.

Peppi Tenkanen